

**МІНІСТЭРСТВА ЮСТИЦЫИ
РЭСПУБЛКІ БЕЛАРУСЬ**

ул. Калектарная, 10, 220004, г. Минск
Тэл./факс: 200-86-87, 200-97-55
E-mail: kanc@minjust.by, minjust@mailgov.by

02.02.2012 № 06-12/1

На № _____

**МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**

ул. Коллекторная, 10, 220004, г. Минск
Тэл./факс: 200-86-87, 200-97-55
E-mail: kanc@minjust.by, minjust@mailgov.by

**Заснавальнікам
Грамадскага аб'яднання
“Краевае Згуртаванне Літвінаў”**

**Аб адмове ў дзяржаўнай
рэгістрацыі грамадскага
аб'яднання**

Міністэрствам юстыцыі Рэспублікі Беларусь разгледжаны документы аб дзяржаўнай рэгістрацыі Грамадскага аб'яднання “Краевае Згуртаванне Літвінаў”.

Пры вывучэнні прадстаўленых документаў устаноўлена наступнае.

Назва аб'яднання ўтрымлівае паняцце “літвіны”. Пры гэтым са зместу статута незразумела, кого маюць на ўвазе заснавальнікі - этнічных літвінаў (літоўцаў), гістарычных літвінаў (жыхароў Вялікага Княства Літоўскага ў цэлым), ці маюць месца іншыя паняцці, вядомыя з гісторыі. У гэтай сувязі палажэнні статута аб членстве ў аб'яднанні носяць абагульнены характар, не зразумела, якую катэгорыю грамадзян прадстаўляюць яе члены, з якім паняццем “літвіны” яны сябе ідэнтыфікуюць. З гэтага вынікае, што ўмовы членства ў аб'яднанні не вызначаны, як таго патрабуе норма артыкула 9 Закона Рэспублікі Беларусь “Аб грамадскіх аб'яднаннях”.

Мэта, многія задачы, метады і прадмет дзеянасці, вызначаныя ў статуте, не маюць канкрэтнасці (не зразумела, пра якую гісторыка-культурную спадчыну літвінаў, іх нацыянальна-культурнае і духоўнае развіццце і інш. ідзе гаворка).

З'яўлецца неабгрунтаваным аднісенне літвінаў заснавальнікамі аб'яднання да нацыянальнай меншасці Рэспублікі Беларусь.

Некаторыя метады дзеянасці ў статуте не адпавядаюць заканадаўству, у прыватнасці, арганізацыя і правядзенне трэнінгаў. У адпаведнасці з Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адукацыі трэнінгі адносяцца да адукацыйных праграм дарослых, якія ажыццяўляюца

ўстановамі дадатковай адукцыі дарослых (акадэмія паслядъпломнай адукцыі, інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі і інш.).

Згодна арт. 210 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь права распаражэння сваей маесцю належыць уласніку. Між тым, разам з гарантыйным пісмом не прадстаўлены дакумент, які пацвярджае, што Прыватнае ўнітарнае прадпрыемства па оказанию паслуг "Гандлёва-адміністратыўны цэнтр "Модуль" зяўляецца ўласнікам памяшкання, якое будзе прадстаўлена ГА "Краевае Згуртаванне Літвінаў" пад юрыдычны адрес. З гэтага вынікае, што прадстаўлены дакумент аб пацвярджэнні юрыдычнага адреса не ўтрымлівае неабходных звестак, у сувязі з чым з'яўляецца несапраўдным.

Такім чынам, палахэнні статута ГА "Краевае Згуртаванне Літвінаў" не адпавядаюць патрабаванням заканадаўства, а ў цэлым маюць неакрэслены, няпэўны, невыразны сэнс, у сувязі з чым нельга ўстанавіць, чым наогул будуць займацца заснавальнікі гэтага аб'яднання, вызначыць накірунак яго дзейнасці. Прадстаўлены дакумент аб пацвярджэнні наяўнасці юрыдычнага адреса з'яўляецца несапраўдным.

Дадзеная парушэнні згодна артыкула 15 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадскіх аб'яднаннях" з'яўляюцца падставамі для адмовы ў дзяржаўнай рэгістрацыі грамадскага аб'яднання.

На падставе выкладзенага, у адпаведнасці з артыкулам 15 названага вышэй Закона, рашэннем калегіі Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь ад 30.12.2011 № 303 адмоўлена ў дзяржаўнай рэгістрацыі Грамадскага аб'яднання "Краевае Згуртаванне Літвінаў".

Начальнік упраўлення
па пытанням некамерцыйных
арганізацый

А.О.Кірченка

РАШЭННЕ
Іменем Рэспублікі Беларусь

2 сакавіка 2012 года Вярхоўны Суд Рэспублікі Беларусь у складзе старшынствуючага суддзі Вярхоўнага Суда Жукоўскай Г.К., пры сакратару Хапровай В.Г., з узделам пракуора ўпраўлення Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь Заноўскага Л.Ф., прадстаўнікоў заяўніка Стральцова А.В., Вайцэховіча Д.Л. і Капуцкага А.А., прадстаўніка Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь Паплаўскай Г.П., прадстаўніка грамадскасці Смолянкі В.І., разгледзеўшы ў зале судовых пасяджэнняў грамадзянскую справу па скарзе Рады Грамадскага аб'яднання “Краёвае Згуртаванне Літвінаў” на рашэнне Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь аб адмове ў рэгістрацыі,

устанавіў:

прадстаўнікі Рады Грамадскага аб'яднання “Краёвае Згуртаванне Літвінаў” звярнуліся са скаргай, у якой зазначылі, што 11 лістапада 2011 года на ўстаноўчым з’ездзе было прынята рашэнне аб стварэнні названага грамадскага аб'яднання і ўсе неабходныя для рэгістрацыі дакументы накіраваны на разгляд у Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь.

Рашэннем Міністэрства юстыцыі ад 30 снежня 2011 года ў дзяржаўнай рэгістрацыі Грамадскага аб'яднання “Краёвае Згуртаванне Літвінаў” было адмоўлене.

Спасылаючыся на тое, што рашэнне рэгіструючага органа з’яўляецца беспадстаўным, не адпавядающим патрабаванням Закона Рэспублікі Беларусь “Аб грамадскіх аб'яднаннях”, Канстытуцыі і міжнародным абавязацельствам Рэспублікі Беларусь, заяўнікі прасілі суд прызнаць рашэнне неправамерным і абавязаць Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь ажыццяўіць дзяржаўную рэгістрацыю аб'яднання.

У судовым пасяджэнні прадстаўнікі заяўніка Стральцоў А.В., Вайцэховіч Д.Л. і Капуцкі А.А. скаргу падтрымалі, спасылаючыся на абставіны, выкладзены ў скарзе, і ўдакладнілі, што ўмовы здабыція членства ў аб'яднанні пазначаны ў п. 3.1 Статута аб'яднання. Мэты, задачы, прадмет і метады дзейнасці выкладзены поўна, канкрэтна, несупярэчліва, цалкам адпавядаюць патрабаванням ^{заканадаўства і} хараکтару дзейнасці. Арганізацыя і правядзенне трэнінгаў, пазначаныя як адзін з метадаў дзейнасці, не адносіцца да адукатыўных програм дарослых, ажыццяўленне якіх не з’яўляецца магчымым ^{для грамадскіх} аб'яднанняў нацыянальных меншасцяў. Што тычыцца гарантыйнага

пісьма, то яно ўтрымлівае ўсе неабходныя рэквізіты і адпавядзе заканадаўству. Прадстаўленне іншых дакументаў у пацвярджэнне наяўнасці юрыдычнага адреса, згодна з заканадаўствам, не патрабуеца.

Прадстаўнік Міністэрства юстыцыі Паплаўская Г.П. са скаргай не пагадзілася і патлумачыла, што палажэнні статута аб членстве ў аўтадненні носяць абагульнены характар, не зразумела, якую катэгорыю грамадзян прадстаўляюць яе члены, з якім паняццем "літвіны" яны сябе ідэнтыфікуюць. З гэтага вынікае, што ўмовы членства ў аўтадненні не вызначаны, як таго патрабуе артыкул 9 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадскіх аўтадненнях". Мэты, многія задачы, метады і прадмет дзейнасці, вызначаны ў статуте, не маюць канкрэтнасці, а такі метад дзейнасці, як арганізацыя і правядзенне трэнінгаў, не адпавядзе заканадаўству. Прадстаўлены дакумент аб пацвярджэнні наяўнасці юрыдычнага адреса не ўтрымлівае неабходных звестак, у сувязі з чым з'яўляецца несапраўдным.

Прадстаўнік грамадскасці – гарадскога Грамадскага аўтаднення "Цэнтар Супольнасць" Смалянка В.І. прасіла скаргу задаволіць.

Заслухаўшы тлумачэнні прадстаўнікоў заяўніка і Міністэрства юстыцыі, прадстаўніка грамадскасці, даследаваўшы пісьмовыя доказы, заслухаўшы меркаванне пракурора аб tym, што скарга не падлягае задавальненню ў сувязі з дапушчанымі парушэннямі заканадаўства, суд прыходзіць да наступнага.

Устаноўлена, што 11 лістапада 2011 года адбыўся ўстаноўчы з'езд Грамадскага аўтаднення "Краёвае Згуртаванне Літвінаў". Міністэрства юстыцыі, разгледзеўшы прадстаўленыя дакументы, рашэннем ад 30 снежня 2011 года адмовіла ў яго дзяржаўнай рэгістрацыі.

Падставамі для прыняцця рэгіструючым органам такога раешэння ў лісце, накіраваным 2 студзеня 2011 года ў adres заснавальніка аўтаднення, вызначана, што палажэнні Статута ГА "Краёвае Згуртаванне Літвінаў", у прыватнасці, такі метад дзейнасці, як арганізацыя і правядзенне трэнінгаў, не адпавядаюць патрабаванням заканадаўства, а ў цэлым маюць неакрэслены, няпэўны і невыразны сэнс, у сувязі з чым нельга ўстановіць, чым наогул будуть займацца заснавальнікі гэтага аўтаднення, вызначыць накірунак яго дзейнасці, не вызначаны і ўмовы членства ~~з'яднання~~ прадстаўлены дакумент аб пацвярджэнні наяўнасці юрыдычнага адреса не ўтрымлівае неабходных звестак.

Згодна з арт. 9 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадскіх аўтадненнях" Статут грамадскага аўтаднення ў абавязковым парадку павінен утрымліваць умовы і парадак набыцця і спынення членства ў грамадскім аўтадненні.

Падпунктам 3.1 Статута Грамадскага аўтаднення "Краёвае Згуртаванне Літвінаў" прадугледжана, што членамі аўтаднення могуць

быць грамадзяне Беларусі, якія паводле нацыянальнай самаідэнтыфікацыі вызначаюць сябе літвінамі, дасягнулі ўзросту 18-ці гадоў і прызнаюць гэты Статут.

У чым выражаетца неадпаведнасць умоў членства ў грамадскім аб'яднанні патрабаванням заканадаўства і (ці) яго ўстаноўчым дакументам, як таго патрабуюць палажэнні артыкула 15 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадскіх аб'яднаннях", у лісце Міністэрства юстыцыі аб адмове ў рэгістрацыі не назначана. Не прыведзена такіх доказаў і прадстаўніком Міністэрства юстыцыі ў судовым пасяджэнні. Тому адмову ў рэгістрацыі грамадскага аб'яднання на падставе таго, што ўмовы членства ў аб'яднанні не вызначаны, нельга прызнаць аргументаванай. На падставе вышэйвыкладзенага не прымаюцца судом да ўвагі і спасылкі Міністэрства юстыцыі на неканкрэтнасць мэты, задач, прадмета дзеянасці аб'яднання.

У адпаведнасці з арт. 13 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб грамадскіх аб'яднаннях" для дзяржаўнай рэгістрацыі аб'яднання да ліку абавязковых дакументаў адносіцца дакумент, які пацвярджае наяўнасць юрыдычнага адреса.

Пунктам 12 Інструкцыі аб парадку афармлення і разгляду дакументаў, звязаных з дзяржаўнай рэгістрацыяй палітычных партый, іншых грамадскіх аб'яднанняў, іх саюзаў (асацыяцый), а таксама рэгістрацыі, пастановкі на ўлік і зняцце з уліку іх арганізацыйных структур, зацверджанай пастановай Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь 30 жніўня 2005 года, прадугледжана, што наяўнасць юрыдычнага адреса аб'яднання (месца знаходжання яго кіруючага органа) пацвярджаецца прадстаўленнем у рэгіструючы орган гарантыйнага пісма і (ці) іншага дакумента, пацвярджаючага права на размяшчэнне кіруючага органа аб'яднання па ўказаным у дакуменце адрасе ў выпадку яго дзяржаўнай рэгістрацыі ва ўстаноўленым парадку.

Як бачна з матэрыялаў справы, у якасці дакумента, які пацвярджае наяўнасць юрыдычнага адреса ГА "Краёвае Згуртаванне Літвінаў", рэгіструючому органу было прадстаўлены гарантыйнае пісмо за подпісам дырэктара Прыватнага ўнітарнага прадпрыемства па аказанні паслуг "Гандлёва-адміністрацыйны цэнтр "Модуль". Указаны дакумент не ўтрымлівае звестак аб тым, што гэта прадпрыемства мае права (паколькі згодна з арт. 113 ГК не з'яўляецца ўласнікам) перадаваць памяшканне пад юрыдычны адрес. З прадстаўленага суду пасведчанія аб дзяржаўнай рэгістрацыі ПУП "Гандлёва-адміністрацыйны цэнтр "Модуль" бачна, што ўласнікам будынка, у якім аб'яднанню прадастаўляецца памяшканне пад юрыдычны адрес, з'яўляецца фізічная асона, а названае прадпрыемства валодае маёmacцю на праве гаспадарчага вядзення. Доказаў, якія б сведчылі, што ўласнік у адпаведнасці з ч. 3 арт. 276 ГК даў згоду

ўнітарнаму прадпрыемству на здачу памяшкання ў арэнду, гарантыйнае пісмо не ўтрымлівае. Таму Міністэрства юстыцыі абгрунтавана не признала прадстаўленае гарантыйнае пісмо належным дакументам, які пацвярджае юрыдычны адрес кіручага органа аб'яднання.

Спасылкі на тое, што ніякіх дадатковых дакументаў рэгіструючы орган з гэтай нагоды ў заснавальнікаў не запатрабаваў, не маюць прававога значэння, паколькі тычацца кампетэнцыі Міністэрства юстыцыі, і правядзенне праверкі сапраўднасці прадстаўленых для рэгістрацыі дакументаў з'яўляецца яго правам, а не абавязкам.

Як сведчыць статут аб'яднання, у якасці аднаго з метадаў дзейнасці ўказаны арганізацыя і правядзенне трэнінгаў.

У адпаведнасці з арт. 242 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адкуацыі навучальныя курсы (лекторыі, тэматычныя семінары, практикумы, трэнінгі і інш.) аднесены да дадатковай адкуацыі дарослых, праграмы якой рэалізуецца установы адкуацыі, а таксама іншыя арганізацыі, якім заканадаўствам дадзена права ажыццяўляць адкуацыйную дзейнасць.

Згодна пастанове Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 15.07.2011 № 954 “Аб асобных пытаннях дадатковай адкуацыі дарослых” трэнінг – гэта адкуацыйнае мерапрыемства, напраўлене на ўдасканаліванне асобных уменняў і навыкаў слухачоў падчас практичных заняткаў, дзелавых і раліявых гульняў і іншых навучальных заняткаў.

Такім чынам, такая дзейнасць не можа ажыццяўляцца грамадскімі аб'яднаннямі нацыянальных меншасцяў. Таму вызначэнне трэнінгаў у якасці метада дзейнасці аб'яднання супярэчыць заканадаўству і ў адпаведнасці з арт. 15 Закона Рэспублікі Беларусь “Аб грамадскіх аб'яднаннях” з'яўляецца падставай для адмовы ў дзяржаўнай рэгістрацыі грамадскага аб'яднання.

Спасылкі ў скарзе на артыкул 117 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адкуацыі, які прадугледжвае, што ў мэтах сацыяльнага станаўлення, развіцця і самарэалізацыі навучэнцаў і падагагічных работнікаў, аховы і абароны іх правоў і законных інтарэсаў у адпаведнасці з заканадаўствам могуць стварацца грамадскія аб'яднанні ў сферы адкуацыі, суд лічыць неабгрунтаванымі, паколькі дадзены артыкул тычыцца стварэння грамадскіх аб'яднанняў у сферы адкуацыі.

Сцвярджэнне заяўнікаў аб tym, што правядзенне трэнінгаў адносіцца да асветніцкай дзейнасці супярэчыць вышэйназваным нарматыўным прававым актам і іх асабістым тлумачэнням у судовым пасядженні.

Пры такіх аbstравінах Міністэрства юстыцыі ў адпаведнасці з артыкулем 15 Закона Рэспублікі Беларусь “Аб грамадскіх аб'яднаннях” абгрунтавана адмовіца Грамадскаму аб'яднанню “Краёвае Згуртаванне Літвінаў” у яго дзяржаўнай рэгістрацыі і падстаў для адмены яго рашэння не маеца. З улікам выкладзенага скарга не падлягае задавальненню.

Кіруючыся арт. 302 ГПК Рэспублікі Беларусь, суд

в ы р а ш ы ў:

адмовіць Радзе Грамадскага аб'яднання “Краёвае Згуртаванне Літвінаў” у задавальненні скаргі на рашэнне Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь ад 30 снежня 2011 года аб адмове ў дзяржаўнай рэгістрацыі.

Рашэнне ўступае ў законную сілу неадкладна пасля яго абвяшчэння, аблікардканию і апратэставанню ў касацыйным парадку не падлягае.

Старшынствуючы,
суддзя Вярхоўнага Суда
Рэспублікі Беларусь

Г.К.Жукоўская

Сапраўдна:
суддзя Вярхоўнага Суда
Рэспублікі Беларусь

Г.К.Жукоўская

